

en Mand let blive berøvet det meste af sin Jord til en Pris, om hvilken man vel kunde sige, at det var den rigtige Pris, uden at det dog var sagt, at han havde Lyst til at komme af med den til den Pris. Det Spørgsmaal skal jeg, som sagt, ikke komme videre ind paa.

Saa komme vi til § 7, som der er talt mest om, de 6,000 Kr.s Maksimalgrænse for Jordloddens Laaneværdi. Dertil skal jeg sige, at i Ringkøbing Amt ere de 6,000 Kr. meget passende, hvad ogsaa Amtskommissionen der har gjort Forslag om. Men derimod kan det naturligvis nok være, at det i andre Amter kan være lovlig lidt. Da der er rettet ikke saa lidt nedsættende Kritik overfor disse Jordlodder, dels med Hensyn til deres Størrelse, og dels med Hensyn til deres Kvalitet og Beliggenhed, skal jeg med nogle faa Tal tillade mig at give nogle Oplysninger, og det er Tal, som jeg mener, der ikke vil blive gjort Forsøg paa at omstøde. (*N. P. Jensen*: Det bliver der altid). Ja, men jeg kan vise Dem bestemte Pladser, hvor De kunne se det efter, jeg anfører, og De kunne faa vedkommendes Navn, det er Uddrag af Forhandlingsprotokollen i vort Amt. Der er blevet talt om, at Jordlodden burde være saa stor, at der kunde holdes 1 Hest og 3 à 4 Køer. Det er vist ogsaa en passende Jordlod for en Familie at drive, den kunne de, naar de drive den ordentlig, nok faa Føden af, og der er ogsaa paa den tilstrækkeligt Arbejde, saa at de ikke blive udsatte for at gaa ud som Daglejere. Jeg synes nu ikke, at det er noget saa forskrækkeligt, naar man kan tjene en god Dagløn derved, at en Husmand nu og da skulde gaa ud og tjene denne gode Dagløn. Men det vil jeg lade ligge.

Af disse Huslodder, som findes i Ringkøbing Amt, og som ere blevne undersøgte i de sidste 2 Aar, er der 23, der blev oprettede det allerførste Aar, og af disse er der 5, der have 2 Heste, 5, der have 1 Hest, 5, der have 3 à 4 Køer, og 1 har 2 Heste. Det næste Aar, 1901—02, var der 29 Ejendomme, og deraf er der 6, der have 2 Heste, og 12, der have 1 Hest, og 14 af disse Statshusmænd have 3—4 Køer og 1 eller 2 Heste. Af de i 1903—04 oprettede 44 Husmandslodder, som ogsaa ere blevne synede i Løbet af de 2 sidste Aar, er der 4 med 2 Heste og 8 med 1 Hest, og der er 5 af dem, der have 3—4 Køer og 1—2 Heste. I 1904—05 — det sidste Aar, hvor der er foretaget Eftersyn — er der oprettet 43 Ejendomme, og af disse er der 1, som har 3 Heste, men det vil jeg

nu ikke tage Hensyn til, thi han er vel nærmest Vognmand. (Munterhed). Ja, det er dog ogsaa en Beskæftigelse, og Hestene faa jo for en Del deres Føde ved Jorden. Men der er 11, som have 2 Heste, og 11, som have 1 Hest, og der er 14, som have 3—4 Køer og 1—2 Heste. Denne Statistik er paalidelig. Hvis de, der tvivle, ville tage med mig hjem, skal jeg vise dem Navnene og Stederne, hvor Ejendommene ligge, saa kunne de selv overbevise sig om Sandheden af det anførte. Og nu maa man huske, at det er ikke Ejendomme med 6,000—7,000 Kr.s Laaneværdi, det er Ejendomme, hvor der kun er givet et Laan af indtil 3,600 Kr., men de have forbedret deres Ejendomme saa meget.

Man vil maaske sige, at det er de dygtigste, jeg drager frem, men det er alligevel ikke saa faa Procent. Men hvis man saa vil tage de Huslodder, som ere blevne oprettede og vurderede til Laan i Løbet af det sidste Aar, viser det sig — det regnede jeg ud forleden Aften, og det overraskede mig for Resten —, at ikke mindre end 20 pCt. allerede ved Oprettelsen havde 1—2 Heste og 3—4 Køer. Og ingen af disse Ejendomme ere oppe paa over 4,500 Kr.s Laaneværdi. Saaledes staar det til i Ringkøbing Amt. Hvorledes det staar til i andre Amter, skal jeg ikke blande mig i — det ærede Medlem fra Hornslet (*N. P. Jensen*) har jo taget det hele under eet i sine Tal. Men netop de Tal, jeg her har nævnt, vise, at vi ikke ere saa fjernt fra det, man ønsker.

Nu ville vi jo komme længere og længere fra det, man ønsker, idet Ejendomspriserne stige — de ere jo stegne en hel Del sidste Aar —, og det koster mere og mere at bygge Huse osv. Men naar vi saa lægge 1,000 Kr. eller mere til Laaneværdien, naa vi virkelig et godt Stykke op mod det, som er Idealet for de Herrer, der tale saa meget om de smaa Huse med 1 Hest og 3—4 Køer. Jeg skal indskyde den Bemærkning, at naar jeg taler om Heste, mener jeg dermed Heste af enhver Art. De fleste Husmandshestene ere de smaa Heste, men dem kan der ogsaa arbejdes med. Jeg har ikke det mindste imod, at vi gaa over de 6,000 Kr., jeg skal gerne gaa med til baade 7,000 Kr. og 8,000 Kr., men jeg er bange for, at vi derved komme til at skyde noget over Maalet. Det, vi have taget Sigte paa med denne Lov, er at komme de mest ubemidlede Landarbejdere til Hjælp, de, der have de faa Penge, og nu vide vi, at Loven forlanger — og